

НОРМАТИВНЕ ПІДҐРУНТЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПА АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ

Статті Закону України «Про освіту»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

- Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом (пункт 2, статті 1 «Основні терміни та їх визначення», розділу I «Загальні положення»).

- Підзаконні нормативно-правові акти не можуть звужувати зміст і обсяг конституційного права на освіту, а також визначених законом автономії суб'єктів освітньої діяльності та академічних свобод учасників освітнього процесу (пункт 2, статті 2 «Законодавство України про освіту», розділу I «Загальні положення»).

- Держава створює умови для здобуття громадянської освіти, спрямованої на формування компетентностей, пов'язаних з реалізацією особою своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина (пункт 5, статті 5 «Державна політика у сфері освіти», розділу I «Загальні положення»).

- Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є: свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності; академічна свобода; формування поваги до прав і свобод людини (пункт 1, статті 6 «Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності», розділу I «Загальні положення»).

- Здобувачі мають право на свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо (пункт 1, статті 53 «Права та обов'язки здобувачів освіти», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Здобувачі освіти зобов'язані поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм (пункт 3, статті 53 «Права та обов'язки здобувачів освіти», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі (пункт 1, статті 54 «Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники зобов'язані поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу (пункт 2, статті 54 «Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Батьки здобувачів освіти зобов'язані виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу (пункт 3, статті 55 «Права та обов'язки батьків здобувачів освіти», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають поважати право батьків виховувати своїх дітей відповідно до власних релігійних і філософських переконань, а суб'єкти освітньої діяльності мають враховувати відповідні переконання під час організації та реалізації освітнього процесу, що не повинно порушувати права, свободи та законні інтереси інших учасників освітнього процесу (другий абзац, пункт 4, статті 55 «Права та обов'язки батьків здобувачів освіти», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснює нормативно-правове забезпечення функціонування системи освіти і науки та видає накази з питань створення безпечного освітнього середовища, організації здобуття освіти, освітнього процесу та з інших питань у сфері освіти і науки, не врегульованих законом в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду). Строк дії таких наказів не може перевищувати строк особливого періоду. Такі накази не є регуляторними актами та підлягають державній реєстрації лише у разі, якщо стосуються прав, свобод, законних інтересів та обов'язків громадян і юридичних осіб (другий абзац, пункт 3, статті 57-1 «Державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», розділу VI «Учасники освітнього процесу»).

- Державний нагляд (контроль) у сфері освіти здійснюється з метою захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, реалізації єдиної державної політики в цій сфері та спрямований на забезпечення інтересів суспільства щодо належної якості освіти та освітньої діяльності (пункт 1, статті 69 «Державний нагляд (контроль) у сфері освіти», розділу VIII «Управління та контроль у сфері освіти»).

- Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти здійснюються на принципах пріоритету прав і свобод людини і громадянина (пункт 8, статті 70 «Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти», розділу VIII «Управління та контроль у сфері освіти»).

Статті Закону України «Про вищу освіту»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

Академічна свобода - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом (пункт 3, статті 1 «Основні терміни та їх визначення», розділу I «Загальні положення»).

Формування і реалізація державної політики у сфері вищої освіти забезпечуються шляхом розвитку автономії закладів вищої освіти та академічної свободи учасників освітнього процесу (підпункт 5, пункт 3, статті 5 «Державна політика у сфері вищої освіти», розділу I «Загальні положення»).

Наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених діють на принципах свободи наукової творчості (підпункт 1, пункт 5, статті 41 «Наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених», розділу VII «Управління закладом вищої освіти»).

Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти всіх форм власності мають право на академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства та людства загалом (підпункт 1, пункт 1, статті 57 «Права науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників», розділу X «Учасники освітнього процесу»).

Статут Університету <https://cutt.ly/gwVqFbEi>

- Забезпечити дотримання прав і свобод учасників освітнього процесу (підпункт 5, пункту 2.4. Розділу 2 «Принципи діяльності, основні завдання, права та обов'язки Університету»).

- Ключовими цінностями університетської спільноти є: свобода (підпункт 4, пункт 3.5, розділу 3 «Концепція освітньої діяльності»).

- Розширення участі органів студентського самоврядування у формуванні вибіркової складової освітніх програм, організації освітнього процесу, оцінюванні його якості (підпункт 8, пункт 3.7, розділу 3 «Концепція освітньої діяльності»).

Положення про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка <https://cutt.ly/yeOi3cBf>

Основними завданнями освітнього процесу є: індивідуалізація та диференціація навчання, створення можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та академічної мобільності здобувачів вищої освіти (пункт 2.1, II розділу «Загальні засади організації освітнього процесу»).

Положення про студентське самоврядування Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (НОВА РЕДАКЦІЯ)

<https://cutt.ly/GeWdzpNX>

- Метою студентського самоврядування є об'єднання студентів Київського столичного університету імені Бориса Грінченка для захисту своїх прав, свобод та інтересів (підпункт 1.3.1., пункту 1.3. Розділу I. Загальні положення).

Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

<https://cutt.ly/ueWdz3ih>

- Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених діє на принципах свободи наукової творчості та конкурентності (пункт 1.4. Розділу I. Загальні положення).

Концепція ICR-класу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
<https://surl.li/ioukfh>

Концепція функціонування центру самопізнання та саморозвитку
<https://surl.li/itctlr>

Політика травма-інформованого середовища Факультету педагогічної освіти
<https://surl.li/skmtcm>